בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום א', י"א בחשון תשס"ו (13 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

*היום, **י"א בחשון** הוא יום ה"**אם**" – היום ה- 41 ('אם' בגימטריא = 41) של שנה זו, מאז היום הראשון של ראש השנה, והוא יום פטירתה של **רחל אמנו**.*

דמותה של רחל היא לדורי דורות סמל לסניגוריה לישראל: "**שהלכו אבות ואמהות לפייס את הקב"ה על שהעמיד מנשה צלם בהיכל** [של בית-המקדש], ולא נתפייס. נכנסה רחל ואמרה לפניו: ריבונו של עולם! רחמי מי מרובים? ... והלא אני הכנסתי צרתי (אחותי, לאה) לתוך ביתי; גלוי וידוע לפניך שיעקב עבדך אהבני אהבה יתירה, ועבד בשבילי לאבא שבע שנים, וכשהשלימו אותן שבע שנים, והגיע זמן נשואי לבעלי, יעץ אבי להחליפנו לבעלי, ולתת לו את אחותי במקומי. וכאשר נודע לי הדבר, היה קשה לי מאד, והודעתי לבעלי, ומסרתי לו סימן, שיכיר ביני לבין אחותי, כדי שלא יוכל אבי להחליפני. אחר כך, **נחמתי בעצמי, והתגברתי על רצוני**, כי ריחמתי על אחותי שלא תצא לחרפה. ובערב, כאשר החליפו את אחותי במקומי, מסרתי לאחותי כל הסימנים שמסרתי לבעלי, כדי שיהיה סבור שהיא רחל, ומה אני - שאני בשר ודם עפר ואפר - לא קנאתי לצרה שלי, ולא הוצאתיה לחרפה; אתה מלך חי וקיים רחמן, מפני מה קנאתה לעבודת אלילים, שאין בה ממש, והגלית לבניי, ונהרגו בחרב, ועשו אויבים בם כרצונם? מיד נתגלגלו רחמיו של הקב"ה, ואמר - בשביל רחל אני מחזיר את ישראל למקומם. ועל זה אומר הכתוב - "כה אמר ה' - קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים, רחל מבכה על בניה, מאנה להינחם על בניה כי איננו. כה אמר ה' - מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה, כי יש שכר לפעולתך נאם ה', ושבו מארץ אויב. ויש תקווה לאחריתך נאם ה', ושבו בנים לגבולם". [ירמיה ל"א 16-14]

וכעת בימים אלה ממשיכה רחל אמנו, היא כנסת ישראל, להפציר לבקש ולהתחנן על בניה שכבר שבו מארץ אויב אבל עדיין לא שבו לגבולם. עדיין כאן בארץ מונעים מבניה להאחז בכל גבולם - להאחז ב**חברון** ב**שכם**, ב**יריחו**. רחל מבכה ובניה מבכים עמה, ופוקדים את קברה ובוכים עמה ומצפים לקיום ההבטחה, "**ויש תקוה לאחריתך... ושבו בנים לגבולם.**" [פתיחתא דאיכה רבתי, כ"ד] http://yeshiva.org.il/midrash/Shiur.asp?ID=2820 []

~~~

ביום זה, **פוקדים רבבות ישראל את קבר רחל**, הנמצא ב"אם-הדרך" בבית-לחם. לפני כ- 3 שנים נערך שאלון בין המועמדים להיות מורים במדינת ישראל. אחת מהשאלות היתה היכן נמצא קבר רחל. התשובות היו מגוונות מאד, ורק מעט מהן נכונות. חלק אמרו שהיא קבורה על שפת הכינרת, בהתכוונם, לכאורה, לרחל המשוררת. חלק אף הרחיקו ואמרו שרחל אמנו קבורה בהר הבית. אם זה לא היה כל-כך עצוב, זה היה מצחיק.

העובדה שמחנכים לעתיד לא יודעים דבר כה טריוויאלי איננה מקרית. אילו היו פוקדים את קברה כיאות, לא היה ספק בשאלת מיקומו. אומה מתוקנת היתה דואגת שכל ילד וילדה יבקרו בקברי האבות כחלק מתוכנית הלימודים, כחובה. העובדה שאין כמעט טיולים שנתיים או סיורים לימודיים לקברי האבות היא מחדל חינוכי ובכייה לדורות.

[http://www.amit.org.il/hagim/rachel/main.htm]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל
~~~